

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Володимир БУГРОВ

Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка
«Про оперативні заходи міжнародного співробітництва Київського національного університету імені Тараса Шевченка та поточні пріоритети інтернаціоналізації»

від 06 червня 2022 року

Заслухавши та обговоривши доповідь проректора з науково-педагогічної роботи (міжнародне співробітництво) Ксенії Смирнової «Про оперативні заходи міжнародного співробітництва Київського національного університету імені Тараса Шевченка та поточні пріоритети інтернаціоналізації» Вчена рада констатує, що одним із найважливіших питань роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Університет) в умовах воєнну стану в Україні з 24 лютого 2022 року є міжнародне співробітництво. Університет у цей період опинився в ситуації масового виїзду з України студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних працівників, навчання/робота яких за кордоном потребує координування. За сприяння посольств іноземних країн було організовано евакуацію іноземних студентів.

З початку повномасштабного російського вторгнення в Україну Університет звернувся з офіційними листами до іноземних партнерів – університетів, консорціумів, представників міжнародних організацій, почесних докторів Університету – з проханням надати підтримку і допомогу в академічній мобільності студентів, науково-педагогічних працівників, науковців та інших працівників (всього надіслано більше тисячу листів). Також спрямовано ноту Університету в усі посольства та іноземні представництва в Україні із закликом консолідувати зусилля на зовнішньополітичній арені й посилити опір російській агресії.

Університет отримав численні звернення зі словами підтримки від ректорів університетів-партнерів, а також звернення від спілки ректорів різних країн, зокрема від спілки ректорів Чеської Республіки, Німеччини, Угорщини від об'єднання британських університетів. У деяких країнах відбувалася еволюція вироблення підтримки солідарності з Україною (зокрема, Німеччина, Угорщина).

Відбулися зустрічі віцепрезида Спілки ректорів України, ректора Університету Володимира Бугрова зі спілками ректорів університетів Великої Британії, Чехії, США, Канади, Італії. Загалом у зустрічах взяли участь більше 350 університетів.

27-29 квітня 2022 року Університет був представлений на щорічній конференції – форумі Європейської асоціації університетів (EUA). На спеціальній сесії Spotlight on Ukraine розглядалася робота українських університетів в умовах воєнного стану, були визначені коротко-, середньо- і довгострокові пріоритети розвитку системи вищої освіти в Україні та прийняті такі рішення:

- скасовано оплату річних внесків ЗВО України як членів EUA на 2022 рік (ЗВО, які вже сплатили членські внески, покривають своє наступне членство у 2023 році);
- Спілку ректорів України прийнято до складу Європейської асоціації університетів;
- підготовлено окрему онлайн-платформу, на якій відображається вся інформація про допомогу ЗВО України <https://www.eua.eu/issues/32:european-support-to-ukrainian-higher-education-community.html>;
- створено окрему робочу групу щодо координації дій EUA з підтримки України;

- створено окремий фонд для підтримки відновлення ЗВО України.

Відбуваються двосторонні зустрічі з університетами-партнерами (близько 300 університетів) та консорціумами/компаніями-партнерами (близько 50).

Від партнерів до Університету надходять численні пропозиції (більше 2000), які систематизують відділ міжнародного співробітництва та відділ академічної мобільності. Відділ міжнародного співробітництва розробив електронну базу даних із пропозиціями міжнародних партнерів та розповсюдив її на факультети/в навчально-наукові інститути.

Відбулися зустрічі представників Університету з ключовими Європейськими Альянсами – EPICUR, ENLIGHT, ARQUS, EELISA, Una Europe та ін. На офіційне запрошення від альянсу EUniWell Університет став його асоційованим партнером (дев'ятим європейським університетом-членом альянсу). Така форма інтернаціоналізації є новою для системи вищої освіти в Україні з огляду на те, що з 2017 року, коли була започаткована ініціатива створення європейських альянсів, участь українських ЗВО взагалі не була передбачена.

З 24 лютого 2022 року Університет уклав 25 нових міжнародних угод про співпрацю, зокрема 3 угоди подвійного дипломування, 11 міжінституційних угод про партнерство для реалізації мобільності. Наразі ведуться переговори щодо укладення ще 11 нових угод про співпрацю.

У рамках групи договорів та проєктів проводиться активна робота з метою залучення Університету в асоціації EMLE, EELISA, UNIC, ENLIGHT, CNR Italy, до проєктів DAAD, Erasmus+, NATO тощо.

Продовжується робота зі збору, обробки, підрахунку та приведення даних відповідно до вимог міжнародних університетських рейтингів, а саме для забезпечення участі університету у QS World University Rankings, QS University Rankings: EECA, QS Graduate Employability Rankings, QS World University Rankings by Subject, Times Higher Education World University Rankings, Times Higher Education World University Rankings by subject, Clarivate Analytics Global Institutional Profiles Project, U.S. News & World Report Best Global Universities, U.S. News & World Report Best Global Universities in Europe, U.S. News & World Report Subject Rankings, Academic Ranking of World Universities (ARWU). З 24.02.2022 року було опрацьовано більше 2000 кількісних статистичних показників за всіма факультетами/навчально-науковими інститутами, зокрема інформацію про кількість науково-педагогічних працівників, науковців, студентів, аспірантів, докторантів, гендерне співвідношення, об'єми зарахування/випуску здобувачів освіти, зайнятість, іноземний контингент, фінансові показники Університету. Відповідну інформацію внесено до порталів збору даних після упорядкування загальної інформації і систематизації за відповідними категоріями напрямів підготовки студентів та діяльності факультетів/навчально-наукових інститутів.

Проведені конкурси серед студентів з метою їх участі у міжнародних літніх школах (Літня школа UNA EUROPA ONE HEALTH в Університеті Единбурга, м. Единбург, Велика Британія (6 місяць); Міжнародна літня школа CuriousU-2022, кампус Університету Твенте, м. Енсхеде, Нідерланди (7 місяць)).

Відділ міжнародного співробітництва забезпечує конкурсний відбір на програми академічної мобільності. Всього відділом академічної мобільності було оформлено академічну мобільність 122 студентів/аспірантів та 78 працівників.

За період з 24 лютого 2022 року до сьогодні Університет став партнером у двох наукових проєктах Horizon 2020 (Development of GRASP radiative transfer code for the retrieval of aerosol microphysics vertical-profiles from space measurements and its impact in ACE mission та EffectFact: Effective Factorisation techniques for matrix-functions: Developing theory, numerical methods and impactful applications).

У процесі представлення інтересів Університету було напрацьовано алгоритми послідовних дій для підтримки українських науковців і збереження студентської спільноти.

Невідкладні заходи передбачають розширення чинних та пошук нових можливостей, зокрема:

- інтенсифікацію міжнародної академічної мобільності студентів, науково-педагогічних працівників та інших працівників Університету;
- продовження і розширення наукових досліджень, зокрема запрошення професорів (дистанційно) або фактичні короткі візити науковців (якщо вони знаходяться поза межами України) за умови їх повернення в Україну;
- міні-гранти для професорів, які перебувають в Україні;
- відкриття доступу до баз даних, бібліотек, репозитаріїв, онлайн-програм для навчання студентів і працівників (дослідницькі ресурси).

Середньострокові та довгострокові заходи:

- розширення програм міжнародної академічної мобільності як передумови для запровадження з першого семестру 2022/2023 н.р. програм подвійного дипломування;
- створення спільних наукових проєктів, альянсів, наукових парків з використанням технологічних можливостей сторін університетів-партнерів;
- формування спільних заявок на конкурсні проєкти, які оголошуються Європейською комісією (спільні віртуальні обміни, кафедри, спільні магістерські програми);
- створення стратегічних альянсів між університетами України та закордонними університетами для подальшого відновлення і розвитку української системи вищої освіти (проєкти підвищення потенціалу);
- створення Відкритого українського університету (регіональні центри в окремих країнах ЄС й інших країнах світу) для об'єднання студентів і науково-педагогічних працівників з України та іноземних партнерів з метою систематизації синхронних та асинхронних дисциплін всіх освітніх програм (різними мовами викладання);
- створення умов для подвійного дипломування, що може дозволити продовжити освіту у дистанційному форматі або змішаним способом (заявка подана до Європейської комісії, тривають переговори).

Продовжується активна робота щодо відкриття академічних центрів на базі університетів-партнерів, зокрема триває реалізація домовленостей про створення KNU-FAU interdisciplinary Hub (м. Ерланген, Німеччина) як координаційного центру спільних наукових досліджень та розвитку освітніх потенціалів (поєднання навчання в Університеті з лабораторними та практичними заняттями в Університеті FAU, доступ до баз практик, співпраця з представниками індустрії Баварії для студентів Університету, реалізація спільних міжнародних проєктів з мережею європейських університетів, спільні наукові дослідження).

У рамках нового формату міжнародного співробітництва започаткований проєкт Twinning University між КНУ та Університетом Единбургу. Також формуються «координаційні центри» студентів та/або науково-педагогічних працівників Університету в інших країнах (т.зв. академічні хаби для координації їхнього синхронного й асинхронного навчання).

Аналіз поточного стану міжнародного співробітництва свідчить про появу *нових форм інтернаціоналізації вищої освіти* в Університеті. Зокрема, стратегічний пріоритет входження до альянсів європейських університетів, розширення можливостей мобільності за програмою Erasmus+, координація мобільності студентів, створення спільних програм з університетами-партнерами, програми подвійного дипломування, Котутелі, спільні центри-hubs на базі університетів-партнерів, які забезпечують поєднання асинхронного та синхронного навчання в Університеті та на практичних базах партнерів одночасно.

Зважаючи на вищезазначене. **Вчена рада Університету ухвалює:**

1. Доповідь проректора з науково-педагогічної роботи (міжнародне співробітництво) Ксенії Смирнової «Про оперативні заходи міжнародного співробітництва Київського

національного університету імені Тараса Шевченка та поточні пріоритети інтернаціоналізації» взяти до відома й обговорити її на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів/навчально-наукових інститутів.

Відповідальні: завідувачі кафедр, декани факультетів/директори навчально-наукових інститутів.

Термін виконання: до 01.07.2022 р.

2. Врахувати напрацьовані можливості міжнародного співробітництва при організації вступної кампанії 2022/2023 н.р.

Відповідальні: декани факультетів/директори навчально-наукових інститутів.

Термін виконання: до 01.07.2022 р.

3. Спланувати інформаційну кампанію про освітні програми Університету на зарубіжних інформаційних ресурсах (study portals) з метою забезпечення організації набору іноземних студентів на навчання в Університеті.

Відповідальні: завідувач підготовчого відділення для іноземних громадян Г. Усатенко, директор Центру комунікацій В. Литвиненко, начальник відділу міжнародного співробітництва Р. Петюр, керівник Офісу по роботі з іноземними студентами С. Фокін.

Термін: протягом вступної кампанії.

4. Створити інформаційний електронний ресурс (портал) щодо можливостей міжнародного співробітництва Університету та забезпечити його супровід на офіційному сайті відділу міжнародного співробітництва (<https://international.knu.ua/>).

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародне співробітництво) К. Смирнова, начальник відділу міжнародного співробітництва Р. Петюр, начальник ІОЦ Ю. Бойко.

Термін виконання: до 01.10.2022 р.

5. Факультетам/навчально-науковим інститутам спільно з відділом міжнародного співробітництва здійснювати координацію заходів щодо інтернаціоналізації.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародне співробітництво) К. Смирнова, декани факультетів/директори навчально-наукових інститутів, начальник відділу міжнародного співробітництва Р. Петюр.

Термін виконання: протягом навчального року.

6. Координувати міжнародну академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників і поширювати інформацію про оформлення академічної мобільності.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи А. Гожик, проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародне співробітництво) К. Смирнова, декани факультетів/директори навчально-наукових інститутів, начальник відділу міжнародного співробітництва Р. Петюр, начальник відділу академічної мобільності Л. Галич.

Термін виконання: протягом навчального року.

7. Інформацію про хід виконання ухвали заслухати на засіданні ректорату у червні 2023 року.

8. Контроль за виконанням цієї ухвали покласти на проректора з науково-педагогічної роботи (міжнародне співробітництво) К. Смирнову.

